

I Okrągły Stół Samorządowy w Gminie Dobra

18 września 2023 r. w Urzędzie Gminy Dobra odbył się „I Okrągły Stół Samorządowy”, konferencja zorganizowana przez Gminę Dobra, Fundację Gospodarki i Administracji Publicznej i Open Eyes Economy Summit. Było to spotkanie ludzi, dla których samorząd nie jest obojętny, którzy żyją samorządem i chcieliby coś nowego wnieść do jego funkcjonowania. W wydarzeniu udział wzięł Starosta Limanowski Mieczysław Uryga.

Konferencję otworzył Wójt Gminy Dobra Benedykt Węgrzyn, podkreślając szczególną rangę wydarzenia i podejmowanych podczas spotkania zagadnień. Na spotkanie do Dobrej przybyło ponad dwudziestu prelegentów, osobistości świata nauki, środowiska akademickiego, przedstawiciele jednostek samorządów terytorialnych, jak również organizacji pozarządowych.

Słowo wprowadzające należało do prof. dr hab. Rafała Matyji z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, który w swojej wypowiedzi przedstawił funkcjonowanie i rozwój samorządu terytorialnego w Polsce na przestrzeni 33 lat.

W pierwszym panelu pod nazwą „Samorzady terytorialne w świetle współczesnych wyzwań”, którego moderatorem był Maciej Kwaśniewski Redaktor Naczelny Dziennika Polskiego i Gazety Krakowskiej, dyskutowano na temat zagrożeń dla funkcjonowania jednostek samorządowych w najbliższej przyszłości, gdzie dynamika rozwoju i nieodpowiedni nakład środków finansowych sprawiają, że samorząd traci swój dynamizm rozwojowy i nie może nadążyć za obowiązującymi trendami.

Podkreślono szczególnie, iż szansą przetrwania samorządu i jego dobrej kondycji jest komunikacja i edukacja obywatelska, będąca fundamentem budowania poprawnego obrazu tego świata oraz tworzenia i utrzymania zdrowych relacji międzyludzkich. Debatowano, jak chronić samorzady i zapewnić ich poprawną

działalność. Podkreślono również ogromną rolę cyfryzacji samorządów i ich otwarcie na nowe rozwiązania technologiczne.

Uczestnikami dyskusji byli:

Jarosław Bułka – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Transformacji Cyfrowej,

Rafał Dutkiewicz – Prezes Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, były Prezydent Wrocławia

prof. dr hab. Jerzy Hausner – Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP,

prof. dr hab. Anna Karwińska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,

prof. dr hab. Tadeusz Kudłacz – Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu,

Jacek Lelek – Burmistrz Starego Sącza,

dr hab. Rafał Matyja prof. UEK – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Krótki wykład wprowadzający do drugiego panelu wygłosił prof. dr hab. Hubert Izdebski z Uniwersytetu Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, który poruszył temat konieczności wprowadzenia zmian w ustawie o samorządzie gminnym.

W drugim panelu poświęconym tematowi: „Dlaczego samorządy terytorialne przestają działać i jak można je uzdrowić?”, którego moderatorem był Jacek Bańka z Radia Kraków, dyskutowano nad problemami, z jakimi borykają się obecnie samorządy. Podczas dyskusji zwrócono uwagę szczególnie na konieczność wprowadzenia zmian w systemie finansowania samorządów i przejrzystości w tworzeniu prawa. Realia współczesnego świata pokazują, że jednostki samorządu terytorialnego zmuszone są do ciągłej walki o utrzymanie swojej pozycji. W sferze oświaty ich funkcjonowanie ograniczane jest zbyt dużym wpływem kuratorów oświaty, jak również faktem niewystarczającej wysokości subwencji lokalnej. Obserwuje się często próby upolityczniania działalności poszczególnych jednostek samorządowych, prowadzących do niezdrowego podziału władzy w samorządach, gdzie na pierwsze

miejsce wysuwają się potyczki polityczne, a nie dobro mieszkańców. Inne problemy, jak brak udziału JST w VAT, brak funkcjonowania ustawy metropolitarnej, brak ożywienia korpusu samorządowej służby cywilnej czy dualizm prawniczy, to tylko niektóre tematy, z jakimi spotyka się dzisiejszy samorząd. Podczas panelu podkreślono również, że warto rozszerzać współpracę samorządu z przedstawicielami biznesu, dającą wymierne korzyści dla obu stron.

Uczestnikami dyskusji byli:

Dagmara Bednarczyk – Ekspert ds. relacji partnerskich i Programu InPost Green City

Rafał Dutkiewicz – Prezes Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej

prof. dr hab. Hubert Izdebski – Uniwersytet SWPS

Mieczysław Uryga – Starosta Limanowski

Adam Korta – Starosta Powiatu Bocheńskiego

Małgorzata Małuch – Wójt Gminy Sękowa

Wojciech Odzimek – dyrektor FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji

Jan Palki – Przewodniczący Rady Gminy Dobra

Adam Sołtys – Wójt Gminy Słopnice

Słowo wprowadzające do ostatniego panelu dyskusyjnego należało do prof. dr hab. Anny Karwińskiej z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, która wygłosiła krótki wykład pt. „Samorząd terytorialny w procesie tworzenia podmiotowości mieszkańców i budowania więzi o charakterze wspólnotowym”.

Trzeci panel „Podmiotowość samorządów terytorialnych. Czy zasada pomocniczości jeszcze działa?” moderowany przez dr hab. Rafała Matyję, prof. UEK w Krakowie, stał się podsumowaniem najważniejszych czynników wpływających na poprawne funkcjonowanie samorządów terytorialnych. Kilukrotnie podkreślono, iż podstawą samorządu jest dobra współpraca z mieszkańcami, budowanie wspólnoty i uczenie społeczności brania odpowiedzialności za swoje działania. Obecnie na wielu obszarach obowiązujące aspekty prawne utrudniają funkcjonowanie samorządów, zabijając kreatywność i chęć

zrobienia czegoś więcej dla dobra wspólnego. Coraz częściej obserwuje się obojętność i bylejakość w wydatkowaniu środków publicznych, szczególnie w samorządach, gdzie wspieranie aktywności społecznej jest odbierane opacznie, wyłącznie jako wyręczanie mieszkańców z aktywnego działania. Czynnikiem destabilizującym sprawne działanie jest również brak wsparcia od jednostek administracji rządowej, które zamiast wspierać i pomagać samorządom w rozwiązywaniu zadań, często wręcz utrudniają ich sprawną realizację.

Uczestnikami dyskusji byli:

prof. dr hab. Jerzy Hausner – Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP

prof. dr hab. Anna Karwińska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Adam Korta – Starosta Powiatu Bocheńskiego

dr Michał Kudłacz – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Jacek Lelek – Burmistrz Starego Sącza

Małgorzata Małuch – Wójt Gminy Sękowa

Adam Sołtys – Wójt Gminy Słopnice

Benedykt Węgrzyn – Wójt Gminy Dobra

Ariel Wojciechowski – Ekspert ds. relacji partnerskich i Programu InPost Green City

Prof. dr hab. Jerzy Hausner – Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP, podsumował wypracowane podczas spotkania refleksje i stwierdzenia. Samorząd jest gospodarzem środków finansowych na swoim terenie, a nie tylko jednostką administracji wykonującą zadania własne czy zleczone. Kwintesencją spotkania stało się stwierdzenie, by samorząd mógł istnieć, nie można go osłabiać od góry, a umacniać od dołu.

Źródło, fot. UG Gmina Dobra